

Dosarul nr. 2ra-688/2023
2-22061169-01-2ra-18052023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Sandu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I. Cotruță, L. Pruteanu, I. Țurcan)

Î N C H E I E R E

17 aprilie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Oxana Parfeni
Mariana Ursachi

examinând admisibilitatea recursului declarat de Andrei Cheptanaru,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Diana Cheptanaru împotriva lui Andrei Cheptanaru cu privire la majorarea cuantumului pensiei pentru întreținerea copiilor minori, încasarea alocațiilor achitate copiilor minori de statul Român, cheltuielilor suplimentare și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 31 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 29 aprilie 2022, Diana Cheptanaru, reprezentată de avocatul stagiar Vasile Cotogoi, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Cheptanaru, solicitând modificarea cuantumului pensiei pentru întreținerea copiilor minori XXXXX și XXXXX, stabilită prin hotărârea judecătorească din 10 februarie 2020, prin majorarea acestuia de la XXXXX de lei la XXXXX de lei lunar per copil, încasarea sumei de XXXXX lei lunar per copil, cu titlu de pensie pentru întreținerea copiilor minori, începând cu data depunerii cererii și până la atingerea majoratului de către copii, încasarea sumei de XXXXX RON, cu titlu de alocații primite de la Statul România, pentru copii minori, conform cursului BNM la data plății, încasarea sumei de XXXXX lei, cu titlu de cheltuieli suplimentare în favoarea copiilor, a sumei de XXXXX lei, cu titlu de cheltuieli pentru comunicarea somației și încasarea cheltuielilor de judecată constituite din suma de XXXXX de lei, cu titlu de taxă de stat.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că, la 27 iulie 2013 a înregistrat căsătoria cu Andrei Cheptanaru. La XXXXX, s-au născut fiul XXXXX și fiica XXXXX.

Prin hotărârea din 26 ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, a fost desfăcută căsătoria cu Andrei Cheptanaru, iar domiciliul copiilor minori a fost stabilit cu ea. La fel, a fost încasată pensia pentru întreținerea copiilor minori în sumă de XXXXX de lei, pentru fiecare copil, începând cu data de 17 octombrie 2019, până la atingerea majoratului. Prin încheierea executorului judecătoresc din

10 decembrie 2019 a fost intentată procedura de executare silită a pensiei pentru întreținerea copiilor minori.

De asemenea, a precizat că, prin hotărârea din 10 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, drept urmare a admiterii cererii lui Andrei Cheptanaru, a fost modificat cuantumul pensiei de la XXXXX de lei pentru un copil la XXXXX de lei, pe motiv că, începând cu 05 februarie 2019 pârâtul era deținut în Penitenciarul XXXXX, fiind condamnat pentru comiterea unei infracțiuni. Circumstanțele ce au servit ca motiv pentru micșorarea cuantumului pensiei pentru întreținerea copiilor au decăzut, deoarece Andrei Cheptanaru nu mai este deținut, în anul 2021 în privința acestuia, inițial, a fost aplicat la art.92 din Codul penal și, în final, aplicată amnistia. Din penitenciar pârâtul a fost eliberat la 18 iunie 2021, conform certificatului prezentat.

Reclamanta a afirmat că, detenția lui Andrei Cheptanaru a servit ca motiv pentru diminuarea cuantumului pensiei pentru întreținerea copiilor minori, iar eliberarea acestuia, impune necesitatea revederii cuantumului pensiei pentru întreținerea copiilor minori, în sensul majorării, pentru a corespunde relațiilor social-economice, cât și interesul suprem al copiilor, în vederea unei bune dezvoltări. Având în vedere că nu cunoaște dacă pârâtul este angajat oficial în câmpul muncii pentru a solicita majorarea pensiei de întreținere prin încasarea unei cote din salariu, a considerat că soluția rezonabilă este majorarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori, prin încasarea unei sume lunare fixe.

Conform informației Biroului Național de Statistică, pentru semestrul II al anului 2021, pentru categoria de vârstă 7-17 ani, coșul minim de consum este de 2 372, 60 de lei. Astfel, a considerat just și oportun majorarea cuantumului pensiei pentru întreținerea copiilor minori de la XXXXX de lei la XXXXX de lei pentru un copil, până la atingerea vârstei de 18 ani.

În ceea ce vizează alocațiile acordate de Statul România pentru copiii minori, au fost virate la contul deschis la BCR pe numele lui Andrei Cheptanaru, suma totală încasată fiind de XXXXX RON. Alocația este destinată părintelui care locuiește cu copiii, pentru creșterea și educarea acestora. Însă minorii nu au beneficiat de aceste alocații, deoarece mijloacele bănești se aflau în gestiunea pârâtului și utilizați contrar scopului acestora. Andrei Cheptanaru nu a transferat banii pentru a fi folosiți în interesele copiilor minori și nici pârâtul nu i-a folosit în interesele copiilor.

În vederea soluționării amiabile a litigiului în privința alocațiilor, prin somația din 07 aprilie 2022, a solicitat pârâtului achitarea benevolă a alocațiilor. Somația i-a fost înmănată la 11 aprilie 2022, prin intermediul executorului judecătoresc. La expirarea termenului acordat, somația a rămas fără răspuns și executare. Pentru comunicarea somației, a suportat cheltuieli în sumă de 1 000 de lei, care urmează a fi încasate din contul pârâtului.

Prin prisma art. 79 din Codul familiei, reclamanta a pretins încasarea de la pârât a sumei de 6 124,12 lei, ce constituie jumătate din suma de 12 248,24 lei, suportate de ea în anul 2022, cu titlu de cheltuieli suplimentare, pentru a asigura copiilor asistența medicală și tratamentul necesar, în condițiile în care sunt suportate exclusiv de ea.

Prin hotărârea din 06 iulie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, corectată prin încheierea din 19 septembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul

Centru, s-a admis parțial acțiunea înaintată de Diana Cheptanaru și s-a perceput de la Andrei Cheptanaru în beneficiul Diane Cheptanaru, prin majorarea cuantumului stabilit anterior de XXXXX de lei, începând cu 28 aprilie 2022, pensia pentru întreținerea copiilor minori XXXXX și XXXXX, născuți la XXXXX, în mărime de XXXXX de lei, pentru fiecare copil, până la atingerea majoratului de către copii. S-a respins, ca fiind neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de Diana Cheptanaru împotriva lui Andrei Cheptanaru cu privire la încasarea alocațiilor, achitate până la data de 01 iulie 2020, de Statul România pentru copii minori, în mărime de XXXXX RON, încasarea sumei de XXXXX lei, cu titlu de cheltuieli suplimentare pentru întreținerea copiilor minori, compensarea costului somației extrajudiciare de 1 000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată privind plata taxei de stat în sumă de 1 297,96 de lei. S-a încasat de la Andrei Cheptanaru taxa de stat în beneficiul statului, în mărime de 360 de lei.

În dezacord cu hotărârea primei instanței, Diana Cheptanaru a declarat apel.

Prin decizia din 31 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Diana Cheptanaru și s-a casat parțial hotărârea din 06 iulie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, și anume în partea respingerii pretenției privind încasarea alocațiilor, cheltuielilor de judecată. În această parte s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care s-a încasat de la Andrei Cheptanaru în beneficiul Diane Cheptanaru alocațiile achitate până la data de 01 iulie 2020 de Statul România pentru copiii minori XXXXX, născut la XXXXX și XXXXX, născută la XXXXX, în mărime de XXXXX RON, convertiți în lei moldovenești conform cursului BNM, la data executării. S-a încasat de la Andrei Cheptanaru în beneficiul statului taxa de stat proporțional pretențiilor admise din acțiune în sumă de 1 297,96 de lei. În rest, hotărârea din 06 iulie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost menținută fără modificări.

În consolidarea soluției, instanța de apel, verificând legalitatea hotărârii contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în cererea de apel, inclusiv cea suplimentară, a constatat că soluția a fost dată de către instanța de fond cu elucidarea pe deplin a circumstanțele cauzei, cu aplicarea corectă a normelor de drept material și procedural, cu lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele invocate.

Totodată, urmează de indicat că părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat, sunt obligați să-și întrețină copiii minori.

Astfel, Diane Cheptanaru și lui Andrei Cheptanaru, în calitate de părinți, le revine obligația de creștere și întreținere a copilului minor comun, chiar și în condițiile în care căsătoria dintre părinții copilului a fost desfăcută.

Înaintând prezenta acțiune, reclamanta apelantă Diana Cheptanaru a solicitat majorarea cuantumului pensiei pentru întreținerea copiilor minori stabilit prin hotărârea din 10 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, de la XXXXX lei la XXXXX lei pentru fiecare copil, în condițiile în care temeiul de modificare de către instanță a cuantumului pensiei de întreținere de la XXXXX lei la XXXXX lei pentru fiecare copil a constituit faptul deținerii începând cu data de 05 februarie 2019 a lui Andrei Cheptanaru în Penitenciarul nr. XXXXX, în legătură cu condamnarea acestuia pentru comiterea faptei prevăzută de art.324 alin.(2) lit. b), c), d) din Codul penal, temei care nu mai este valabil, deoarece în prezent

intimatul se află în libertate, or procesul pornit în privința condamnatului Cheptanaru Andrei fiind încetat în temeiul Legii nr.210 din 29 iulie 2016 cu privire la amnistie.

În acest sens, instanța de apel a evidențiat că dreptul de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreținere pot beneficia în egală măsură ambii părinți în dependență de starea materială și familială a acestora, dânsii fiind responsabili în mod solidar de dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului în unison cu principiile fundamentale consacrate în legislația națională și cea internațională.

Totodată, pentru valorificarea dreptului de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreținere, părintele urmează să probeze schimbarea stării materiale sau a celei familiale, însă schimbarea situațiilor specificate nu trebuie să fie formală, ci esențială, sarcina respectivă aparținând în exclusivitate instanței competente să o examineze.

Din interpretarea art.75 alin.(2) din Codul familiei, a conchis că titularul acțiunii care pretinde modificarea (micșorarea sau majorarea) cuantumului pensiei de întreținere își poate întemeia pretențiile sale potrivit regulilor generale ale procesului civil (contradictorialitatea, egalitatea etc) susținând și fortificând poziția în instanța de judecată prin prezentarea probelor de rigoare, or, legiuitorul nu a prevăzut în cazul modificării mărimii pensiei de întreținere a altor condiții suplimentare decât cele indicate în art.75 alin.(2) din Codul familiei, însă potrivit principiului disponibilității, reclamantul nu este privat de dreptul de a prezenta în instanță o asemenea probă scrisă dacă ea există.

La caz, apelanta Diana Cheptanaru a eșuat să demonstreze precum că starea materială a intimatului Andrei Cheptanaru s-a schimbat în așa măsură că acesta să poată să achite a câte XXXXX lei pentru fiecare copil sau cel puțin XXXXX lei pentru fiecare copil, quantum al pensiei de întreținere a minorilor ce rezidă din hotărârea din 26 ianuarie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, or, din probele prezentate de apelantă rezultă contrariul.

În acest context, din probatoriul administrat în speță, instanța de reținut că, Andrei Cheptanaru este angajat oficial în câmpul de muncă la „XXXXX ” S.R.L. în funcția de recuperare creanțe, iar remunerația acestuia constituie XXXXX de lei lunar (f.d.69, 83-84, 82).

Prin încheierea din 18 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, a fost admis demersul Penitenciarului nr.XXXXXX privind înlocuirea în temeiul art.92 CP a părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în privința condamnatului, partea neexecutată din pedeapsa stabilită prin decizia din 28 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost înlocuită cu muncă neremunerată în folosul comunității (f.d.25-27).

Prin încheierea din 22 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, a fost încetat procesul pornit în privința condamnatului Andrei Cheptanaru privind aplicarea Legii nr.210 din 29 iulie 2016, cu privire la amnistie.

Prin încheierea nr.175-28/2020 din 18 aprilie 2022, emisă de executorul judecătoresc Maxim Romaliischi, a fost stabilit că în cadrul procedurii de executare silită debitorul a acumulat un quantum al restanței la plata pensiei alimentare în mărime de XXXXX lei, la situația zilei de 01 aprilie 2022.

Respectiv, starea materială a lui Andrei Cheptanaru s-a schimbat comparativ

cu perioada de emitere a hotărârii judecătorești de încasare a pensiei de întreținere, există circumstanțe care ar indica la necesitatea adoptării unei soluții privind modificarea acestora, dar nu în cuantumul de XXXXX de lei pentru fiecare copil pretins de către apelantă, care este unul exagerat ca mărime, în detrimentul celuilalt părinte.

În această ordine de idei, instanța de apel a conchis ca fiind justă concluzia instanței de fond de modificare a pensiei de întreținere a copiilor minori XXXXX și XXXXX, născuți la XXXXX, de la XXXXX de lei până la XXXXX lei per copil, constituie o sumă suficientă și echitabilă în raport cu obligațiile ambilor părinți, ținând cont de interesul primordial al copiilor minori la o întreținere decentă.

Totodată, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiată concluzia instanței de fond de respingere a pretenției cu privire la încasarea alocațiilor acordate de Statul România de la 26 ianuarie 2017 și până la 01 iulie 2020 în sumă de XXXXX de lei românești, în condițiile în care această solicitare este una justificată legal. Potrivit răspunsului nr. XXXXX din 09 septembrie 2021, parvenit de la Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială XXXXX, la solicitarea avocatului Vitalie Enachi, Statul România a acordat alocație de stat pentru minorii, XXXXX (a.n. XXXXX) și XXXXX (a.n. XXXXX), conform deciziilor nr. XXXXX și nr. XXXXX până la data de 01 iulie 2020, banii, sub formă de alocație au fost virăți în contul deschis la XXXXX pe numele lui Andrei Cheptanaru, iar suma totală încasată de către acesta, pentru cei doi copii, fiind de XXXXX RON.

Așadar, contrar aserțiunilor instanței de fond de către apelantă au fost prezentate înscrisuri care fac dovada intrării banilor pe contul intimatului (actele emise de autoritățile din Statul România), iar intimatul nu a făcut dovada transmiterii către reclamanta apelantă a banilor respectivi, destinați părintelui cu care locuiesc copiii, limitându-se doar la declarații verbale.

De altfel, în cadrul ședinței în instanța de apel intimatul Andrei Cheptanaru a confirmat că nu deține probe scrise care să ateste faptul transmiterii alocației în sumă de XXXXX RON apelantei, caz în care instanța de apel cu certitudine a apreciat caracterul formal al afirmațiilor acestuia precum că a transmis banii sub formă de alocație apelantei Diana Cheptanaru, care nu generează opozabilitate instanței atât timp cât aceste date nu au fost confirmate prin alte probe scrise relevante și admisibile (art.122 CPC).

Totodată, instanța de apel a calificat comportamentul intimatului drept o tentativă de distorsionare a adevărului în condițiile pretinsei calități de bună-credință, or, în acest mod Andrei Cheptanaru confirmă că este în cunoștință de cauză de caracterul doar formal al probelor prezentate în speță, lipsind suportul factologic justificativ suficient, ce ar exclude dubiile unui observator rezonabil vizavi de afirmațiile acestuia.

În această ordine de idei, nu subzistă argumentele instanței de fond precum că reclamanta apelantă în niciun fel nu a probat că alocațiile date precum ar fi fost utilizate contrar scopului pentru care au fost atribuite, considerând totodată probarea transmiterii banilor reieșind doar din declarațiile lui Andrei Cheptanaru, în condițiile în care Diana Cheptanaru a prezentat înscrisuri care fac dovada intrării banilor pe contul intimatului (actele emise de autoritățile din Statul România), iar acesta nu a putut dovedi transmiterea către reclamanta apelantă a banilor

respectivi.

Nu a fost reținut argumentul instanței de fond precum că Diana Cheptanaru a blocat primirea alocațiilor și nu a întreprins acțiuni de înlocuire a beneficiarului alocațiilor, or potrivit răspunsului nr. XXXXX din 09 septembrie 2021, parvenit de la Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială XXXXX, se specifică că potrivit art.4 alin.(1) din Legea nr.61/1993 privind alocația de stat alocația de stat pentru copii se plătește unuia dintre părinți pe baza acordului acestora sau, în caz de neînțelegere, pe baza deciziei autorității tutelare ori a hotărârii judecătorești, părintelui căruia i s-a încredințat copilul spre creștere și educare.

Deci, pentru schimbarea părintelui căruia i se plătesc alocațiile, potrivit legii române, este necesar acordul ambilor, acord pe care Diana Cheptanaru nu l-a obținut de la Cheptanaru Andrei.

În contextul art.79 alin.(1) și (2) din Codul familiei, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiată și nejustificată legal solicitarea de încasare de la intimat a cheltuielilor suplimentare pretinse în sumă de XXXXX lei (XXXXX : 2), pentru consultările la medic, tratamentul aferent, or, acestea nu constituie circumstanțe excepționale pentru care instanța ar putea obliga intimatul să participe la acestea, motiv pentru care instanța de apel a menținut hotărârea primei instanțe în această parte.

Cu referire la cheltuielile de judecată, dat fiind că reclamanta apelantă este scutită prin efectul legii de achitarea taxei de stat, se dispune încasarea de la Andrei Cheptanaru în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată proporțional pretențiilor admise din acțiune, sub forma taxei de stat în sumă de 1 297,96 de lei.

La 25 aprilie 2023, Andrei Cheptanaru a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 31 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel, menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului, recurentul a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și reiterând circumstanțele de fapt, a afirmat că, intimata permanent ascunde copiii de el, fără anumite motive și nici nu-i comunică despre starea lor de sănătate.

Totodată, intimata împreună cu copiii în plin an de învățământ a părăsit hotarele țării, plecând la distracție. Din 9 martie 2022 copii nu au frecventat școala, care este primordială, fiind începutul unei baze intelectuale pentru copiii. În sensul art. 60 alin. (3) din Codul familiei, părinții sunt obligați să asigure frecventarea de către copil a școlii până la sfârșitul anului de învățământ în care acesta atinge vârsta de 16 ani. Instituția de învățământ și forma de instruire sunt alese de către părinți, cu luarea în considerare a opiniei copilului. De altfel, a părăsit teritoriul țării cu copii, fără a cere consimțământul său, contrar prevederilor art.1 alin.(4) din Legea cu privire la ieșirea și intrarea în țară nr. 269 din 09 noiembrie 1994.

În rezultatul adresării unei plângeri la organele de poliție în privința intimatei, de a fi examinat multilateral faptul părăsirii hotarelor RM a copiilor minori la data de 13 martie 2022, în încheierea eliberată de ofițerul de caz, a comunicat că, copiii au plecat din Moldova din cauza a unor conflicte militare și din motiv că, serviciul îi oferă posibilitatea de a întreține copii. Verificând informația din sistemul privind traversarea frontierei de stat prin punctele de trecere controlate de autoritățile oficiale ale RM, s-a constatat ca copiii, cum au părăsit hotarele țării în data de 13 martie 2022, nu au mai revenit în țară. Pe acțiunile întreprinse de intimată, de către

Inspectoratul de poliție Botanică a fost pornită cauza penală conform semnelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art.207 din Codul penal, pe faptul scoaterii ilegale a copilului din țară, conform ordonanței de pornire a urmăririi penale, însă acest aspect nu a fost luat în considerare de instanță.

Contrar prevederilor art.64 alin.(1) din Codul familiei, intimata nu îi permite să-și vadă copiii, respectiv, nu poate fi invocat faptul eschivării de la întreținerea copiilor.

Cu referire la alocațiile acordate de către Statul România, recurentul a indicat că banii au fost înmânați intimatei și, totodată, au fost procurate cele necesare copiilor. Deși, intimata cunoaște acest fapt, însă solicită repetat achitarea sumei de XXXXX RON.

Copia recursului declarat, prin scrisoarea datată cu 18 mai 2023 (f.d.192), a fost expediată în adresa intimatei.

Intimată nu a făcut uz de dreptul său procedural și nu a depus referință, până la judecarea cauzei în ordine de recurs.

În conformitate cu prevederile art.434 alin.(1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 31 ianuarie 2023, iar cererea de recurs a fost depusă la 25 aprilie 2023.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei integrale a deciziei instanței de apel către participanții la proces, la data de 20 martie 2023 (f.d.162). Astfel, recursul declarat este în termen.

Prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art.XI alin.(3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Recursul declarat de Andrei Cheptanaru, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr.246 din 31 iulie 2023 și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului declarat de Andrei Cheptanaru, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate

sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art.433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art.432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului.

Din analiza recursului declarat rezultă că, Andrei Cheptanaru, în motivarea recursului depus, nu a invocat expres un temei de admisibilitate în sensul art.432 alin.(2) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data de depunerii recursului.

În context, Completul de judecată constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, motivele recursului, în esență, sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art.432 alin.(4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat de Andrei Cheptanaru, nu rezultă că instanța de apel a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (cauza *Helmers c. Suediei*, 09 octombrie 1991).

În conformitate cu art.440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de Andrei Cheptanaru, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art.433 lit.a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art.440 alin.(1), (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Andrei Cheptanaru împotriva deciziei din 31 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi